

MB

R I K S L Ø N N S N E M N D A

Sak nr. 3/57:

Skoger Kommune
på den ene side

og

Norges Ingeniør- og Teknikerorganisasjon
på den annen side.

i henhold til provisorisk anordning av 25. oktober 1957.

Lønnsnemndas sammensetning:

Sorenskriver Kai Knudsen, forrann
Direktør Reidar Danielsen
Direktør Morten Tuveng
Sekretær P. Mentsen
Direktør Trygve Kleppe
Kontorsjef Alf Bj. Malme
Gen. sekr. T. Sommerhein.

K j e n n e l s e .

Ved provisorisk anordning av 25. oktober 1957 ble det med hjemmel i Grunnlovens § 17 bestemt:

"§ 1. Tvisten mellom Skoger kommune og Norges Ingeniør- og Teknikerorganisasjon i samband med tariffrevisjonen 1957 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda. Det er forbudt å opprettholde iverksatt arbeidsstans. Reglene i lov av 19. desember 1952 får tilsvarende anvendelse.

§ 2. Denne anordning trer i kraft straks."

Tvisten for Rikslønnsnemnda gjelder spørsmålet om lønns-tilleggenes størrelse for 9 funksjonærer som omfattes av den mellom partene gjeldende overenskomst, og spørsmålet om det skal inntas en ny bestemmelse i overenskomsten om arbeidsgiverens styringsrett.

I.

Den tidligere overenskomst, som gjaldt fra 1. juli 1954 til 30. juni 1956, hadde følgende lønnsbestemmelser i § 6:

"Det lønnes etter følgende satser (jfr. By- og Herredsforbundets regulativ for landkommunene i Vestfold fylke):

Lønnsklasse 11, topplønn kr. 12.300.-:

Tekniker.

Lønnsklasse 12, topplønn kr. 12.900.-:

Driftsassistent ved Elektrisitetsverket,
Erik Larsson.
Bygningskontrollør Leif Wegener.

Lønnsklasse 13, topplønn kr. 13.500.-:

Bygningsinspektør Knut Glesne.
Oppmålingsinspektør Bach.

Driftsbestyrer Leif Werner - topplønn kr. 18.600.-.

Protokolltilførsel: Bygningsinspektør Glesne får et personlig tillegg på kr. 500.- pr. år for prosjektering og planlegging av kommunens bygninger."

Etter lønnsklasse 11 lønnes oppmålingstekniker Einar Davidsen, tekniker Olav Kildal og tekniker Brun Pedersen. Tekniker Rasmussen, som er ansatt i en midlertidig stilling som ble opprettet i 1956 i forbindelse med utbyggingen av vannverk i kommunen, har en personlig årslønn på kr. 15.000.- inklusive alle tillegg.

Nito fremsatte den 5. juni 1956 krav om nye lønnssetser, og det ble holdt en del forhandlingsmøter i løpet av vinteren uten at det ble oppnådd enighet. Samtlige funksjonærer har imidlertid fra 1. juli 1956 fått utbetalt de generelle lønnstillegg som ble gitt for de respektive lønnsklasser ved revisjonen i 1956 av By- og Herredsforbundets regulativ for kommunene. Den faktisk utbetalte topplønn har derfor senere ligget kr. 1.600.- høyere i lønnsklasse 11, kr. 2.000.- i lønnsklasse 12 og 13, kr. 2.300.- for driftsbestyreren og kr. 2.000.- for tekniker Rasmussen.

Etterat Nito hadde foretatt plassoppsigelse, fremsatte kretsmeklingsmannen for Östlandet under den følgende megling et forslag den 18. juni 1957, med følgende lønnsbestemmelse:

"Det lønnes etter følgende satser i årslønnsregulativet for kommunene:

Lønnsklasse 20, topplønn kr. 20.900.-:

Driftsbestyrer Leif Werner.

Lønnsklasse 13, topplønn kr. 15.500.-:

Oppmålingsinspektør Bach. Bach tilståes et antesi-
pert alderstillegg (ialt :

Driftsassistent Larsson.

Teknikere samt nedennevnte stillinger lønnes etter følgende lønnskala inklusive dyrtidstillegg kr. 2.700.- pr. år:

Begynnerlønn .....kr. 11.900.-

Etter 2 år i kommunens tjeneste ..... " 12.400.-

" 4 " " " " " " ..... " 12.900.-

" 6 " " " " " " ..... " 13.400.-

" 8 " " " " " " ..... " 14.400.-

" 10 " " " " " " ..... " 14.900.-

Tekniker Brun Pedersen med topplønn kr. 14.900.-.

- " - Kildal med 8-årssatsen kr. 14.400.-.

Oppmålingstekniker Davidsen med 4-årssatsen kr. 12.900.-."

For Glesne, Wegener og Rasmussens vedkommende foreslo meglingsmannen at lønsspørsmålene skulle henvises til avgjørelse av en voldgiftsnemnd.

Meglingsforslaget ble vedtatt av kommunen, men enstemmig forkastet av de funksjonærer som omfattes av overenskomsten. Arbeidsstans inntrådte dretter fra 9. juli 1957, og arbeidet ble gjenopptatt den 28. oktober etterat den provisoriske anordning forelå.

For Rikslønnsnemnda har partene gjort utførlig rede for de 9 funksjonærers arbeidsoppgaver, og for lønnsforholdene for teknikere og andre kommunale funksjonærer i Vestfold fylke og en rekke kommuner ellers. Det er avhørt 3 vitner, som har forklart seg om funksjonærenes arbeidsområder. Lønnsnemnda finner ikke grunn til å gjengi de momenter som er påberopt av partene for de enkelte plaseringer, og viser til de skriftlige fremstillinger og oppgaver som er fremlagt.

Nito har nedlagt slik påstand for lønningenes vedkommende:

- a) Teknikerne Davidsen og Kildal lønnes fra 1. juli 1956 etter lønnsklasse 12 (topplønn kr. 14.900.- pr. år) i det kommunale årslønnsregulativ.
- b) Tekniker (inspektør) Brun Pedersen, bygningskontrollør Wegener og driftsassistent Larsson lønnes fra 1. juli 1956 etter lønnsklasse 13 (topplønn kr. 15.500.-).
- c) Oppmålingsinspektør Bach og bygningsinspektør Glesne lønnes fra 1. juli 1956 etter lønnsklasse 14 (topplønn kr. 16.100.- pr. år).
Bygningsinspektør Glesne beholder dessuten sitt personlige tillegg på kr. 500.- pr. år for prosjektering og planlegging av kommunens bygninger.
- d) Driftsbestyrer Werner lønnes fra 1. juli 1956 etter lønnsklasse VI (topplønn kr. 22.100.- pr. år) i NIF's regulativ.
- e) Anleggsassistent Rasmussens lønn fastsettes til kr. 18.000.- pr. år fra 1. juli 1956.

Skoger kommune har nedlagt påstand om de samme lønnssetninger som i meglingsforslaget, med unntagelse av at driftsassistent Larsson påstås satt i lønnsklasse 12, Glesne fortsatt i lønnsklasse 13, Wegener i lønnsklasse 12, at Rasmussens lønn settes

til kr. 17.000.- og at Glesnes personlige tillegg på kr. 500.- bortfaller. De nye lønnsbestemmelser påstås gjort gjeldende fra 28. oktober 1957.

Lønnsnemnda vil bemerke:

Meglingsforslaget har gjort den endring i den tidligere overenskomst at de "ordinære" teknikere, som tidligere har vært plasert i kommunetariffens lønnsklasse 11, vil få en egen lønnsklasse med samme begynnerlønn som i lønnsklasse 11, men stigende i løpet av 10 år til topplønnen i lønnsklasse 12. Ellers er det gjort den endring at driftsassistent Larsson er flyttet opp fra lønnsklasse 12 til 13, og driftsbestyrer Werner, som før hadde en personlig lønn, er satt i den nye lønnsklasse 20. Det er videre gitt et par antesiperte alders-tillegg.

Flertallet i Lønnsnemnda, Knudsen, Danielsen og Tuveng, finner at de lønnsfastsettelse som er foretatt i meglingsforslaget bør stadfestes.

De 3 stillinger som var foreslått avgjort ved voldgift, har flertallet innpasset i regulativet.

Flertallet har vært i noen tvil om lønnsplasingen av Larsson, Wegener og Glesne. Ved forrige tariffrevisjon ble Larsson og Wegener flyttet opp fra lønnsklasse 10 til 12, og Glesne fra lønnsklasse 12 til 13. Flertallet har sluttet seg til meglingsmannens vurdering av at Larsson bør gå opp i lønnsklasse 13 og har lagt vekt på at han er driftsbestyrerens neste-mann. For Glesne og Wegener går flertallet ut fra at det ble foretatt en stillingsvurdering ved forrige tariffoppgjør. Selv om deres arbeidsoppgaver har gjennomgått noen endringer, finner ikke flertallet at det er tilstrekkelig grunn til å endre den klassevurdering som ble foretatt ved siste tariffrevisjon.

Når det gjelder Glesnes personlige tillegg på kr. 500.- "for prosjektering og planlegging av kommunens bygninger", er det fra kommunens side fremholdt at dette arbeid nå er bortfalt og at tillegget derfor må opphøre. Fra Nito's side er det fremholdt at Glesne også etter 1. juli 1956 stadig har utført slikt arbeid og at dette har fortsatt inntil nå. Han må beholde tillegget så lenge han må utføre det arbeide som tillegget er gitt for. Glesne har heller ikke fått noe varsel fra kommunen om at det skal falle bort for fremtiden.

Flertallet finner det uklart av hvilke grunner tillegget kom inn i overenskomsten ved forrige revisjon. Etter de opplysninger som foreligger for Lønnsnemnda, synes ikke Glesnes arbeide med prosjektering og planlegging av kommunens bygninger å ha undergått noen nevneverdig forandring siden tillegget ble gitt, og flertallet finner derfor ikke at det er påvist tilstrekkelige grunner til å ta den hittil gjeldende bestemmelse ut av overenskomsten i denne tariffperioden.

Tekniker Rasmussens midlertidige stilling ble den 15. juni 1956 kunngjort med en lønn på kr. 15.000.- og med den bestemmelse at "fremtidige lønnsreguleringer vil bli å foreta i samsvar med de resultater som oppnåes ved forhandlinger angående de øvrige teknikerstillinger i kommunen". Nito har anført at avstanden mellom de øvrige teknikere og Rasmussen før 1. juli 1956 var 22% og mener at Rasmussen nå må gis et lønnstillegg på kr. 3.000.- for at det tidligere forhold skal bibeholdes. Kommunen har anført at teknikerne har fått et tillegg på toppsatsene på kr. 2.000.- og påstår dette fastsatt også for Rasmussen. Flertallet finner at tillegget til Rasmussen bør være det samme som er gitt teknikere på toppsatsene i lønnsklasse 12 og 13, kr. 2.000.-. Ved siste revisjon av kommunetariffene ble dette tillegg også gitt de topplønninger som lå på samme nivå som Rasmussen før 1. juli 1956.

I meglingsforslaget var de nye lønnsbestemmelser ikrafttreden satt til 1. juli 1956. Nito har for Lønnsnemnda påstått samme ikrafttreden. Skoger kommune har, under henvisning til at arbeidet etter streiken først ble gjenopptatt den 28. oktober 1957, påstått de nye lønnsbestemmelser gjort gjeldende fra denne dato.

Flertallet i Lønnsnemnda, Knudsen, Danielsen, Tuveng og Malme, er kommet til det resultat at de lønnsforbedringer som ble gjort i den tidligere overenskomst skal gjøres gjeldende fra 28. oktober 1957 da arbeidet ble gjenopptatt etter arbeidsnedleggningen. De viser til den faste praksis som foreligger i slike tilfelle innen arbeidslivets hovedorganisasjoner. De funksjonærer som i meglingsforslaget var foreslått gitt antesiperte alderstillegg, må få disse utbetalt fra 1. juli 1956

etter satsene i den tidligere overenskomst. Det innebærer at Bach oppnår 2 alderstillegg i lønnsklasse 13, og at Brun Pedersen oppnår topplønn og Kildal og Davidsen henholdsvis 8 og 4 års ansiennitet i lønnsklasse 11 pr. 1. juli 1956.

Ved Rikslønnsnemndas avgjørelse stemmer Malme fra arbeidsgiversiden og Sommerhein fra arbeidernesiden, i samsvar med lønnsnemndlovens § 2.

Malme stemmer prinsipielt for kommunens påstand, subsidiært for flertallets standpunkt.

Sommerhein kan ikke erklære seg enig i de lønnsfastsettelse nemndas flertall er kommet frem til.

Når det gjelder stillingene til Wegener, Glesne og Bach er det riktig at det skjedde en stillingsvurdering ved forrige tariffoppgjør. Den vurdering som da skjedde innbefattet også disse stillingers relative plassering i forholdet til de ordinære teknikerstillinger. Når det således nå skjer en endring i de ordinære teknikerstillingers plassering i regulative burde dette - sammen med det faktum at arbeidsoppgavene er noe utvidet i tariffperioden - være utslagsgivende for plasseringene av stillingene til Wegener, Glesne og Bach og resultert i klasseopprykk.

Forsåvidt angår tekniker Rasmussen bør han fortsatt ha den samme lønsmessige avstand til de øvrige teknikere som han hadde før 1. juli 1956. Avstanden var den gang 22 %, og dette prosenttall bør opprettholdes.

Når det gjelder driftsbestyrer Werners stilling ble det fra kommunens side under forhandlingene for perioden 1954-56 uttalt at en ønsket å plasere denne stilling på samme trinn som vannverksingeniøren, som leder utbyggingen av Vannverket. Sistnevnte er for perioden 1956-58 lønnet med kr. 22.100.- pr. år. Det vil være rimelig og naturlig at disse to stillinger fortsatt lønnes likt.

Med hensyn til de nye lønnsbestemmelsenes ikrafttreden, må jeg fastholde at tidspunktet settes til 1. juli 1956. Flertallet er kommet til det resultat at de lønnsbedringer som blir gjort i den tidligere overenskomst, skal gjøres gjeldende fra 28. oktober 1957. Rikslønnsnemnda er da med på

å innarbeide den praksis at arbeidstakerne blir straffet økonomisk hvis en anstrenger seg for å finne frem til løsninger av tvistesaker ved forhandlinger. Arbeidsgiverparten kan på denne måte spekulere i å føre urealistiske forhandlinger for derved å vinne tid og senere oppnå økonomiske fordeler ved at Rikslønnsnemnda premierer slik opptreden.

Konsekvensen av Rikslønnsnemndas ^{avgjørelse} ~~politikk~~ vil da rent logisk for arbeidstakernes vedkommende måtte bli at man må avstå fra forhandlingsveien og heller satse på en åpen konflikt så hurtig som mulig, for ikke å risikere vesentlige økonomiske tap for medlemmene.

Man må også erindre at NITO ble innkalt til det første forhandlingsmøte først ca. 1/2 år etter at den gamle tariffperiode var utløpet, og dette er dog et forhold som lønns-takerne ikke bør lide økonomisk for.

Forsåvidt angår lønnsbestemmelser og deres ikrafttreden, stemmer jeg overensstemmende med den av NITO nedlagte påstand.

Skoger kommune har - med tilslutning av Norges Byforbund, Norges Herredsforbund, Forhandlingsorganisasjonen som den er medlem av - krevet inntatt som ny bestemmelse i overenskomsten:

Under en konflikt med NITO har kommunen full rett til å gi tjenstlig ordre til personale som ikke omfattes av konflikten. NITO, eller organisasjonens enkelte medlemmer, har ikke adgang til å legge hindringer i veien for utførelsen av ordre fra kommunen om arbeid som det ellers påligger vedkommende arbeidstaker å utføre.

Skoger kommune har i det vesentlige anført:

Bakgrunnen for at en slik bestemmelse er påkrevet er at driftslederen koblet ut strømmen i Skoger kommune i forbindelse med plassfratredelse 8. juli 1957. Dette skjedde til tross for at driftslederen på forhånd hadde fått ordre om ikke å foreta strømutkobling. Da ordføreren ble kjent med at strømmen ville bli koblet ut, ga han straks vakthavende montør ordre om å koble strømmen inn igjen. Han utførte med dette et av sine vanlige gjøremål idet det er montørene som foretar inn- og utkobling av strømmen når dette av forskjellige årsaker kan være

nødvendig. Vedkommende montør var vakthavende da han fikk ordren og foretok innkoblingen. Kommunens rett til å gi ordren kan ikke bestrides. Før montören skulle slå på strømmen uttalte NITO's representanter til ham at dette var streikebryterarbeide.

Kommunen har hele tiden sett NITO's og driftslederens handlinger som rettsstridige. De representerer et klart inngrep i styringsretten og innebærer forsök på å hindre utförelsen av fullt ut legale ordrer fra kommunen om arbeid som det tilligger vedkommende arbeidstaker å utföre. NITO har ikke villet erkjenne sin feil på dette punkt og kommunen ser det som absolutt påkrevet å få fastslått i overenskomsten at organisasjonen og dens medlemmer ikke har de rettigheter de har tiltatt seg. Av hensyn til de konsekvenser NITO's standpunkt kan före til i fremtiden ser kommunen dette spørsmål som meget betydningsfullt. Det er også viktig å få spørsmålet löst med tanke på den kompetansestrid NITO's standpunkt kan forårsake overfor andre kommuner. Videre er det viktig for kommunen å få fastslått det uriktige ved NITO's standpunkt av hensyn til arbeidsroen og samarbeidsånden blant kommunens arbeidstakere.

NITO har nedlagt påstand om at kravet om å få inn en slik bestemmelse i overenskomsten blir avvist eller forkastet av Rikslønnsnemnda, og har i det vesentlige anført:

Selv om Skoger kommune eier elektrisitetsverket og har konsesjonen, kan kommunen ikke innrette seg som den vil med hensyn til den tekniske drift av anlegget. NITO viser til de bestemmelser som er gitt i lov og kgl. res. om at driften skal foreståes av en sakkyndig driftsleder. Etter NITO's oppfatning er denne ansvarlig overfor Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet for at driften teknisk sett er forsvarlig og det må være hans sak å sørge for at driften av sterkströmsanlegget stanses når han fratrer sin stilling og der ikke er en sakkyndig driftsleder. Hvorvidt NITO's og driftslederens handlinger ved konfliktens utbrudd var rettsstridige, og spørsmålet om NITO har rett i sin karakteristikk av arbeidsgiverens fremgangsmåte og montörens innkobling, ~~det må~~ ligge utenfor Rikslønnsnemndas kompetanse. ~~å ta standpunkt til.~~ De spørsmål som kommunen har reist i denne forbindelse er dels rene rettsspør-

mål som må avgjøres av de ordinære domstoler, dels forhold som naturlig hører hjemme i driftslederens tjenestølige instruks.

Rikslønnsnemndas flertall, Knudsen, Danielsen og Tuveng

vil - med tilslutning av Kleppe og Mentsen som ikke avgir stemme ved ~~ved~~ avgjørelsen av saken i henhold til lønns^{memoria}lovens § 2 - bemerke:

Skoger kommunale elektrisitetsverk hører til de elektriske sterkstrømsanlegg som etter kgl. res. av 13. juli 1951 skal foreståes av en sakkyndig driftsleder, hvis utdannelse må tilfredsstillende nærmere bestemte krav.

Skoger kommune og Norges Herredsforbund på den ene side og NITO på den annen side har en prinsipielt forskjellig oppfatning av det ansvarsspørsmål som meldte seg da driftslederen ved verket fratradte sin stilling ved streikens utbrudd den 8. juli. De vesentligste grunner til de motsetninger som foreligger, er etter flertallets mening følgende:

NITO mener at det elektriske anlegg ble stående uten den lovbestemte faglige driftsledelse da streiken bröt ut, og at den ansvarshavende driftsbestyrer pliktet å legge anlegget spenningsløst ved sin fratreden sålenge det ikke var truffet noen avtale om den fortsatte drift ved kvalifisert stedfortreder NITO har i denne forbindelse bl. a. vist til at för streiken bröt ut, hadde ~~Norges~~ Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesen i et skriv av 7/5 1957 til Elektrisitetstilsynets 5. distrikt, Trondheim uttalt følgende:

"I anledning av Deres brev av 3. mai 1957 meddeles at man
 "ved driftsleders fratreden som følge av plassoppsigelse
 "under lønnskonflikt bör söke å ordne driften etter samme
 "retningslinjer som brukes ved annet forfall, ferie,
 "sykdom e.l.. Dersom det ikke kan skaffes stedfortreder og
 "anlegget således står helt uten faglig driftsledelse, kan
 "det elektriske anlegg ikke tillates holdt under spenning."

Da Elektrisitetstilsynets 5. distrikt sendte dette brev videre til vedkommende elektrisitetsverk ble det skrevet:

"Hvis ikke den ansvarshavende bestyrer ved gjensidig
 "overenskomst overdrar sitt ansvar til en kvalifisert sted-
 "fortreder, så plikter han å legge anlegget spenningsløst
 "før han fratrer."

Kommunen og Herredsforbundet mener at kommunen som eier og konsesjonshaver er ansvarlig for driften av elektrisitetsverket, og at den under driftslederens fravær var berettiget til - i samsvar med styringsretten - å gi de underordnede funksjonærer og arbeidere pålegg om å utføre det arbeid som ellers påhviler dem. Kommunen var før streiken bröt ut kjent med at Hovedstyret ikke hadde noe å bemerke til at et elektrisitetsverks daglige drift under lønnskonflikt en kortere tid ble forestått av en fagmann som ikke behöver å tilfredsstille bestemmelsene i den kgl. res. av 1951 om krav til faglig utdanning for driftsledere.

I skriv av 22/7 1957 har Hovedstyret meddelt Skoger kommune at ansvaret for overholdelsen av driftsforskrifter for höyspenningsanlegg påhviler Skoger kommune som konsesjonshaver. Industridepartementet har i skriv av 16. august 1957 til Hovedstyret bl. a. uttalt at den kgl. res. av 1951 bör forstås og praktiseres slik at et elektrisitetsverk såvidt mulig kan opprettholde driften under lederens sykdom, ferie eller annet midlertidig fravær. Departementet uttaler videre: "Ved streik må avgjørende vekt legges på at den eller de som forestår den midlertidige drift ikke bare har de nödvendige kvalifikasjoner, men at de også faktisk utför de funksjoner som er nödvendige for at fare ved driften ikke skal oppstå. ----- Med hensyn til Skoger kommunale elektrisitetsverk er det opplyst at overmontör Björhus og montör Rypås er i arbeide og utför sine vanlige funksjoner, og at begge har over 20 års praksis og er fortrolige med alle de gjöremål av teknisk art som vil melde seg ved den midlertidige drift. Det er videre opplyst at den ordning som elektrisitetsvesenet har godkjent som midlertidig er i samsvar med vanlig praksis. ----- Departementet forutsetter at tilsynet förer den nödvendige kontroll og ellers har saken under observasjon og tar de nödvendige skritt hvis det av sikkerhetsmessige grunner skulle vise seg påkrevet."

Når partene har et så forskjellig syn på ansvarsforholdet ved konflikten utbrudd, er det etter flertallets mening vanskelig å forstå at det fra noen av sidene kan rettes noen bebreidelser mot ~~bedriftsbestyreren~~ eller mot vedkommende montør i anledning av at strømmen ble avkoblet og igjen tilkoblet ved konflikten utbrudd den 8. juli 1957. Grunnen til de uoverensstemmelser som oppsto må søkes i det forhold at Norges Byforbund, Norges Herred forbund, Forhandlingsorganisasjon sammen med Skoger kommune på den ene side og NITO på den annen, har en sterk motstridende oppfatning av hvem som har myndighet til å treffe bestemmelse om å stenge strømmen for store distrikter og hvem som er ansvarlig for sikkerhetsforskriftenes overholdelse under arbeidsnedleggelse. Det ligger utenfor Rikslønnsnemndas kompetanse å avgjøre hvem av partene som har rett i sitt syn, eller å gi regulerende bestemmelser om forholdet. Flertallet finner at om det blir inntatt en ny bestemmelse i overenskomsten som av kommunen foreslått, vil den ikke løse tilsvarende uoverensstemmelser i fremtiden. Fra NITO's side er kommunens styringsrett ikke blitt bestridt, men organisasjonen fastholder sitt prinsipielle syn på driftslederens ansvar og plikter etter lovgivningen.

Under behandlingen for Lønnsnemnda er det opplyst at Skoger kommune har under utarbeidelse ny instruks for driftsbestyreren ved elektrisitetsverket, og at NITO vil ta opp spørsmålet om ansvaret for sikkerhetsforskriftene med vedkommende fagorganisasjon og offentlige myndighet.

Nemndas medlem Malme, stemmer prinsipielt for kommunens påstand. Når det gjelder spørsmålet om ut- og innkoblingen av strømmen, kan han subsidiært i det vesentlige gi sin tilslutning til de synspunkter flertallet har gitt uttrykk for. ~~Etter hans mening ligger det på kommunen~~ Han er ikke enig i at det kan herske noen uklarhet om at det er kommunen som har ansvaret for elektrisitetsverkets drift og som derfor også må ha myndighet til å ta bestemmelse om når strømmen skal stenges av.

Nemndas medlem Sommerhein vil bemerke:

Den provisoriske anordning av 25/10 1957 pålegger Rikslønnsnemnda å ta avgjørelse i tvisten mellom Skoger kommune

og NITO i samband med tariffrevisjonen 1957. Tvisten for Rikslønnsnemnda gjelder spørsmålet om lønnsfastsettelse for de funksjonærer som omfattes av overenskomsten mellom partene. De øvrige tvister som har oppstått under konflikten ligger det utenfor lønnsnemndas kompetanse å ta standpunkt til.

Skoger kommune har for Rikslønnsnemnda krevet inntatt en ny bestemmelse i overenskomsten. Ordlyden er sitert foran og vedrører arbeidsgiverens styringsrett. Det må være riktig i denne forbindelse straks å fastslå at en bestemmelse av denne art ligger langt utenfor en tariffavtales normale innhold. Den foreslåtte bestemmelse er innbefattet i arbeidsgiverens selvfølgerlige styringsrett, som en tariffavtale ikke kan regulere. Og arbeidsgiverens styringsrett har hverken i denne tvist eller i andre forhold vært bestridt av NITO.

Det må være uriktig at nemndas flertall i denne forbindelse meget utførlig går inn på ansvarsforholdet ved Skoger Elektrisitetsverk ved plassfratredelsen den 8. juli 1957. Nemnda kommer derved inn på et område som det ligger utenfor dens kompetanse å ta avgjørelse i eller endogså gi uttalelse til, og det er helt unødvendig å komme inn på dette forhold i forbindelse med kommunens krav om å få inntatt den nevnte bestemmelse i tariffavtalen. Den provisoriske anordning tilsier nemlig at nemnda skal behandle lønnstvisten - intet annet

Da nemndas flertall har funnet seg beføyet til å gå så nøye inn på det nevnte spørsmål, og også i en viss utstrekning er kommet frem til slutninger som er egnet til å bli misforstått, er det nødvendig med en nærmere klargjøring av saken. Driftslederens stilling ved et kommunalt elektrisitetsverk er regulert bl. a. ved lov av 24. mai 1929 § 12 og av kgl. resolusjon av 13. juli 1951. I henhold hertil skal driften av et elektrisk anlegg foreståes av sakkyndig driftsleder og kontrollen med at bestemmelsen overholdes, føres av Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet v/Elektrisitetsstilsynet.

Nemndas flertall har i sine betraktninger om dette spørsmål lagt særlig vekt på at partene - Skoger kommune og NITO - hadde et forskjellig syn på ansvarsforholdet ved Skoger Elektrisitetsverk og har på grunnlag herav kommet frem til

sine slutninger. Det sies riktignok at "det ligger uten-
 "for Rikslønnsnemndas kompetanse å avgjøre hvem av partene
 "som har rett i sitt syn". På den annen side sies det
 imidlertid at "når partene har et så forskjellig syn på
 "ansvarsforholdet da konflikten bröt ut, er det etter fler-
 "tallets mening vanskelig å forstå at det fra noen av sidene
 "kan rettes noen bebreidelse mot driftsbestyreren eller mot
 "vedkommende montör i anledning av at strömmen ble avkoblet
 "og igjentilkoblet ved konfliktens utbrudd den 8. juli 1957".

Når et område er regulert ved lov, kgl. resolusjon og for-
 skrifter kan man ikke på grunnlag av ^{at} to parter i en
 aktuell tvist har et "forskjellig syn på ansvarsforholdet"
 komme frem til slutninger som nemndas flertall har gjort det.
 Det har liten betydning hvorledes disse to parter tolker
 bestemmelsene. Det må overlates til den offentlige myndighet
 som er satt til å overvåke dette område, nemlig Hovedstyret
 for Norges Vassdrags- og elektrisitetsvesen. NITO har ikke
 selvstendig tatt noe standpunkt til spørsmålet om forståelsen
 av ansvarsforholdet ved et elektrisitetsverk. Organisasjonen
 har henholdt seg til det syn det overvåkende organ har på
 saken og viser i den anledning til hva Hovedstyret for Norges
 Vassdrags- og elektrisitetsvesen har anført i brev av 7. mai
 1957 til Elektrisitetstilsynets 5. distrikt, Trondheim. Brevet
 er inntatt foran i kjennelsen. ~~Det fremgår her klart~~ ^{5. distrikt notale} at "hvis
 "ikke den ansvarshavende bestyrer ved gjensidig overenskomst
 "overdrar sitt ansvar til en kvalifisert stedfortreder, så
 "plikter han å legge anlegget spenningsløst för han fratrer".
 Driftsbestyreren ved Skoger Elektrisitetsverk fikk för ut-
 koblingen den 8. juli 1957 på henvendelse til Vassdrags- og
 elektrisitetsvesenet opplyst at forholdet ved Skoger
 elektrisitetsverk var analogt med det foran nevnte tilfelle
 i Tröndelag, og når det organ som er satt til å overvåke
 bestemmelsene på dette område har denne oppfatning, kan en
 under enhver ömstendighet ikke fremholde at ansvarsforholdet
 for driftsbestyrerens vedkommende eller for NITO - fortonet
 seg som uklart. En må for övrig minne om at det fra NITO's
 side, under lønnsnemndas behandling - har vært presisert
 at det syn som Vassdrags- og elektrisitetsvesenet foran har
 gitt uttrykk for, er i samsvar med det standpunkt denne
 myndighet har tatt i liknende saker för den 8. juli 1957.

Og det er helt på det rene at noen kvalifisert stedfortreder ikke var beredt til å overta ansvaret for driften av Skoger Elektrisitetsverk natten mellom 8. og 9. juli 1957.

Nemnda plikter, når den i sine betraktninger er kommet inn på dette område, å ta vesentlig hensyn til hva den bestemte myndighet har uttalt om ansvarsforholdet ved elektrisitetsverk ved konfliktsituasjoner. Man må til enhver tid hense til den situasjon og de forhold som var ved plassfrettedelsen den 8. juli 1957 kl. 24.00. Det er dette tidspunkt som har betydning i denne henseende. De skriv som er nevnt foran, nemlig skriv av 22. juli 1957 fra Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet til Skoger kommune og skriv fra Industridepartementet til Hovedstyret av 16. august 1957, gjelder situasjonen som den var på et senere tidspunkt. Da var forholdene ved elektrisitetsverket vesentlig annerledes. Når en skal se på situasjonen den 8. juli er disse brev bare egnet til å skape uklarhet og misforståelser.

Når nemndas flertall således gir uttrykk for at det vanskelig kan forståes "at det fra noen av sidene kan rettes "noen bebreidelse mot driftsbestyreren eller mot vedkommende "montör", har nemnda faktisk tatt standpunkt til et spørsmål som det ligger utenfor dets mandat å behandle. Den burde avholdt seg fra å gi uttalelse til spørsmålet om hvem som bør klandres eller ikke klandres, eventuelt hvem som har rett eller ikke rett. Det nevnte spørsmål er nemlig et rent rettsspørsmål som det tilligger andre myndigheter å behandle.

Som det nu ligger an kan det lett oppfattes derhen at det var uriktig av NITO å karakterisere montörens handlemåte som det er gjort. Men på dette punkt må det slås fast at nemnda selv har funnet det utenfor sin kompetanse å behandle spørsmålet.

Det må likeså slås fast at NITO aldri har bestridt en arbeidsgivers rett til å gi tjenstelige ordre til funksjonærer og arbeidere under en konflikt. NITO har bare i den aktuelle situasjon klandret en arbeidstaker som har latt seg forlede til å utføre arbeidsgiverens pålegg om et arbeid som NITO har blokert.

Jer er således helt uenig i at de foran nevnte forhold er behandlet og inntatt i kjennelsen.

S l u t n i n g :

Den tidligere overenskomst av 16 juli 1955 mellom Skoger kommune og Norges Ingeniør- og Teknikerorganisasjon prolongeres med disse endringer:

§ 6 skal lyde:

Det lønnes etter følgende satser i årsregulativet for kommunene:

Lønnsklasse 20 - topplønn kr. 20.900.-

Driftsbestyrer Leif Werner

Lønnsklasse 13 - topplønn kr. 15.500.-

Bygningsinspektør Glesne

Oppmålingsinspektør Bach

Driftsassistent Larsson

Lønnsklasse 12 - topplønn kr. 14.900.-

Kontrollør Wegener

Teknikere, samt nedennevte stillinger lønnes etter følgende lønnskala inkl. dyrtidstillegg kr. 2.700.- pr. år:

Begynnerlønn	kr. 11.900.-
--------------	--------------

Etter 2 år i kommunens tjeneste	" 12.400.-
---------------------------------	------------

4	" 12.900.-
---	------------

6	" 13.400.-
---	------------

8	" 14.400.-
---	------------

10	" 14.900.-
----	------------

Tekniker BrunPedersen

" Kildal

Oppmålingstekniker Davidsen

Protokolltilførsel:

Fra 1. juli 1956 er Bach berettiget til 2 alderstillegg, Davidsen til 4 års-, Kildal til 8 års- og Brun Pedersen til toppsatsen i sin lønnsklasse.

Tekniker Rasmussens midlertidige stilling lønnes med kr. 17.000 årlig inkl. alle tillegg.

Bygningsinspektør Glesne får et personlig tillegg på kr. 500.- pr. år for prosjektering og planlegging av kommunens bygninger.

§ 7 skal lyde:

Denne overenskomst trer i kraft 28. oktober 1957 og gjelder til 30. juni 1958. De antesiperte alderstillegg som er nevnt i protokolltilførsel til § 6 betales fra 1/7 1956 til 28/10 1957 etter den da gjeldende lønnsklasse.

Ellers gjelder § 7 som i den tidligere overenskomst.

Oslo, den 14. januar 1958

Kai Knudsen   Reidar Danielsen   Morten Tuveng

Alf Bj. Malme   T. Sommerhein

P. Meibom (s).   Trygve Kleppa (s).

Riktig avskrift:

K. F. Knudsen.